ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITON JÄSENLEHTI

HINTA 5 e | Nº 2'2012

enska

Vastaa LUKIJA-TUTKIMUKSEEN 11

Nyt puhuvat isät 4

Lapsen ikävä 14 ON SUURI VOIMA

PUOLI VUOTTA eko-isinä 17

8

SITOUTUNUT ISÄ VASTAA LAPSEN TUNTEISIIN, HOIVAA JA KANTAA VASTUUTA.

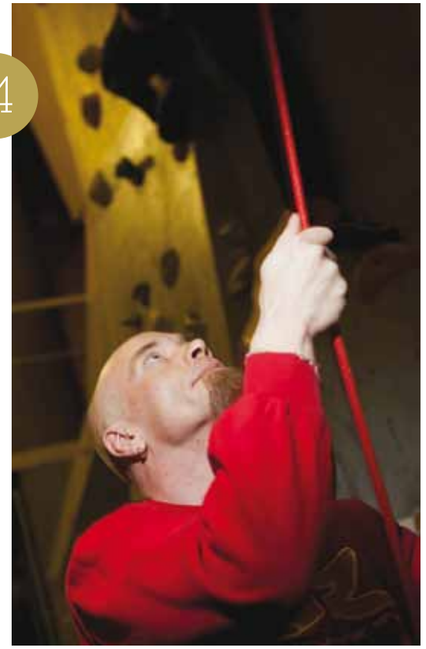
4

KAJAANILAISEN ISÄ-LAPSIKERHON JÄSENET TAPAAVAT JOKA TIISTAI-ILTA.

14

JOS ISÄ HALUAA OTTAA APUA VASTAAN, HÄN VOI MUUTTAA KÄYTÖSTÄÄN.

20

VAASAN ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS OPASTI LAPSIA KÄYTTÄMÄÄN MIELIKUVITUSTAAN.

sisältö:

4 **NYT PUHUVAT ISÄT**
ENSKA VÄITTI, KAJAANIN ISÄT KESKUSTELIVAT.

8 **VALOKUVISSA ISYYS**
HETKI ISÄNÄ -KILPAILUN KUVISTA ILMESTYY KIRJA, JOSSA ISÄN VOI VAIKKA MEIKATA.

10 **AJANKOHTAISTA**

11 **ENSKA-LEHDEN LUKIJATUTKIMUS**

12 **MINUN TYÖVIIKKONI**
ONNISTUMAAN AUTTAJA.

14 **LAPSEN KOKEMUKSEN YMMÄRTÄMINEN MUUTTAA ISÄN KÄYTÖSTÄ**
PEKKA HÄRKÖNEN TEKEE TURUSSA TYÖTÄ TURVAKOTIIN TULEVIEN LASTEN JA HEIDÄN ISIENSÄ KANSSA.

17 **KOLUMNI**
PUOLI VUOTTA EKO-ISINÄ

18 **JÄSENYHDISTYKSET**

21 **KIRJAUUTUUDET**
VASTAANOTTOKESKUS ILOISEN TALON KELLARISSA

Taivia kiinnosti

SIVU 4

LAPSEN OIKEUS VÄKIVALLATTOMAAN ELÄMÄÄN LOVE RY:N HALLITUKSEN JÄSEN TAIVI TOIKKA LUKI JO ENNALTA ENSKAN 2/12.

”Mielestäni kiinnostavin juttu oli **Nyt puhuvat isät**. Sydämellinen juttu fiksuista isistä, jotka kiteyttivät monta upeaa asiaa lyhyesti ja ytimekkäästi.

Ehkä meidän äitienkin kannattaa käydä miestemme taskuilla tutkailemassa näitä tietopaketteja. Luulen, että pelkkä kortin sisällöstä puhuminen voi auttaa rakentamaan perheen sisälle kokonaan uusia siltoja.”

enska Nº 2·2012

Ensi- ja turvakotien liiton jäsenlehti
30. vuosikerta, ISSN-L 1799-8069, ISSN 1799-8069

Päätoimittaja: Ritva Karinsalo
Toimitussihteeri: Essi Lehtinen
Toimituskunta: Ritva Karinsalo, Essi Lehtinen, Mikko Savelainen ja Kristina Sarivaara
Juttuideat ja palaute toimitukseen: essi.lehtinen@ensijaturvakotienliitto.fi
Ilmoitukset: Kirsti Kaleva
Ilmoitushinnat: 1/1 sivua 700 e | 1/2 sivua 500 e | 1/4 sivua 280 e
Tilaukset ja osoitemuutokset: toimisto@ensijaturvakotienliitto.fi
Tilaushinta: 28 e / vuosi
Taitto ja ulkoasu: Rohkea Ruusu Oy
Painopaikka: Lönnberg Oy
Kannen kuva: Pekka Agarth. Kuvassa Mika Mahosenaho ja lapset Luka (2) ja Essi (5).

www.ensijaturvakotienliitto.fi/liitto/jasenlehti-enska/

ENSI- JA TURVAKOTIEN LIITTO

ilmestymisaikataulu:
3/12 vk 23
4/12 vk 38
5/12 vk 47

kuva: Nina Dodd

VAIN ÄITIEN ASIALLA?

Sain kansalaispalautteen, jossa mieshenkilö arvosteli Ensi- ja turvakotien liittoa äitien puolustajaksi ja vain naisten tukijaksi. Hänen kannanottonsa perustui nettisivuihimme ja hänen omiin henkilökohtaisiin kokemuksiinsa. Lupasin tutkia, mitä nettisivut kertovat työstämme. Henkilökohtaista kokemusta kunnioitan sellaisenaan.

Samaan aikaa valmistuivat isäkortit jaettaviksi neuvoloissa ja yhdistyksissämme. Ihastelimme porukalla korttien sisältöä ja ulkoasua. Kortit on nyt postitettu jaettaviksi isille ja niistä kerrotaan myös nettisivulla. Isyys pysyy mielessä myös taannoisen ***Hetki isänä*** –valokuvakilpailun kuvien myötä. Lapsen ja isän yhteisiä hetkiä kuvaavista otoksista on koottu näyttely liiton seinille ja tulossa on myös samanniminen valokuvakirja.

Kuluneen vuoden tilastot kertovat, että isiä on ensikodeissa ja Pidä kiinni® -yksiköissä yhä enemmän. Päiväryhmien intensiivikursseille Sopukkaan on tulossa niin monta isää, että tilojen käyttöä on mietittävä uudelleen.

Lisäksi valmistaudumme toukokuussa pidettävään Miestyön foorumiin, jossa paneudutaan rakennetyöttömyyteen Kymenlaaksossa ja työttömyyden vaikutuksiin perheiden, varsinkin miesten, kannalta.

Otin yhteyttä palautteen antajaan ja sanoin, että minun on vähän vaikea yhtyä hänen näkemykseensä siitä, että liitto olisi vain naisten asialla. Tiedollisesti pääsimme asiasta hyvään yhteisymmärrykseen. Henkilökohtainen kokemus, että hän miehenä ei ole tullut kuulluksi, on tietysti aito.

Tämä Enska on omistettu miehille, isille ja miesten kanssa tehtävälle työlle. Toivon, että pystymme myös näin kertomaan työstämme lapsen parhaaksi.

Lehden ilmestyessä alkaa myös Enskan lukijatutkimus. Vastata voi verkossa tai kyselylomakkeella. Kerro, miten lehti vastaa odotuksiasi!

Ritva Karinsalo
toimitusjohtaja

Nyt puhuvat isät

TEKSTI: Essi Lehtinen KUVAT: Pekka Agarth

Tomi Karhu, tytöt Ilona (1), Inka (3) ja Aliisa (5)
Markku Komulainen, tytöt Pihla (3) ja Pinja (4)
Mika Mahosenaho, lapset Luka (2) ja Essi (5)
Juha Moilanen, lapset Ulpu (2) ja Aapo (5)
Jani Rytkönen, poika Niklas (3)
Juhani Tsutsunen, vauva Albert (7 kk), pojat Janne (17) ja Jori (19)
Janne Vanninen-Vaattovaara, MLL:n Isä-hankkeen työntekijä, lapset Eeva-Kaisa (7), Aatu (9), Oskari (15), Emma (17) ja Miko (23).

Kajaanilaisen isä–lapsi-kerhon jäsenet tapaavat joka tiistai-ilta päiväkodin tiloissa. Joskus askarrellaan, joskus piirretään karttaa vanhemmuudesta, joskus jumpataan koulun salissa. Tänään Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lehtikankaan paikallisyhdistyksen isät kommentoivat *Enskan* pyynnöstä Ensi- ja turvakotien liiton neuvoloille tekemien isäkorttien väitteitä.

Lehtikankaalla kokoontuvilla isillä on kokemusta yhteensä 18 lapsen isyydestä, joko biologisesta tai avioliiton mukanaan tuomasta. Lapsista nuorin, seitsemän kuukauden ikäinen **Albert** on mukana isä-lapsikerhossa, vanhimmat parikymppiset lapset ovat jo muuttaneet kotoa. Suurin osa lapsista on kahden ja viiden ikävuoden väliltä. Isät elävät pikkulapsiperheen arkea.

MAAILMAN ISOIN ASIA -KORTTI VÄITTÄÄ:

Isäksi ei synnytä, isäksi kasvetaan.

Tomi Karhu tuli ensimmäisen lapsensa isäksi 24-vuotiaana ja sanoo silloin välillä miettineensä, tuleeko isyydestä mitään. Kavereiden kanssa teki mieli kulkemaan.

Vieressä **Moilasen Juha** kertoo lopettaneensa laskuvarjohypyn vähän ennen **Aapon** syntymää. Riskinotto ei tuntunut enää sopivan kuvioon, kun Juha tajusi vastuun lisääntyvän.

– Ei voinut ajatella enää pelkästään itseään.

Itsekseen ollessa omasta hyvinvoinnista huolehtiminen saattoi jäädä miehiltä vähemmälle. Kuten **Juhani Tsutsunen** sanoo, ”oli enemmän yöelämää kuin päiväelämää”. Hänestä tuli pari vuotta sitten isä kertarytinällä vaimon silloin 15- ja 17-vuotiaille pojille. Vaimo sanoi poikien kuuluvan pakettiin.

– Ja minä sitten otin vähän vikisten koko paketin, sanoo Juhani naurahtaen.

Nyt Juhanin ja vaimonsa perheeseen kuuluu myös seitsemän kuukauden ikäinen yhteinen **Albert**-poika ja elämä on rauhoittunut.

Ikä ja jo kolmen tyttären isänä olo on ”tuonut järkeä” myös Tomille. Asiat näyttävät erilaisilta.

– Nyt osaa nauttia uusista asioista. Jos ennen toisen lapsenhoitoa katsellessa saatettiin venkoilla, että ”siellä se lykkii vahinkovankkureita”, niin nykyään sitä ajattelee, että ”ai, tuollakin on lapsi ja se on varmaan siitä onnellinen”, miettii Tomi.

KERRO JA KUUNTELE -KORTTI KYSYY:

Minkälainen isä sinä haluat olla?

Kysymys siitä, millainen isä miehistä itse kukin haluaa olla, synnyttää hetken hiljaisuuden. Sen katkaisee naurunhyrinän säestämä yksimielinen kommentti.

– Hyvä!

Miesten tiedossa on, että oman isän malli vaikuttaa siihen, miten he nyt lastensa kanssa toimivat. Miehet kiittävät isiään monesta, mutta yhteinen kokemus on, ettei isä juuri leikkinyt poikansa kanssa.

– Pääsin isän mukana metsälle, kalastamaan ja rallia katsomaan, isän omiin juttuihin. Puuttumaan jäi sellainen läsnäolo, jossa isä olisi tullut mukaan minun juttuihini, kertoo Tomi kokemuksestaan 1980-luvun Pohjanmaalta.

Muutos, jota isät asiaan nyt haluavat, näkyy hiekkalaatikoiden reunoilla. Isät istuvat siellä ja osallistuvat leikkiin. Pari päivää aikaisemmin läsnä oleva isä Tomi jäi jumiin lumitunneliin leikkiessään **Aliisan** (5 v), **Inkan** (3 v) ja **Ilona** (1 v) kanssa. Tunnelma säilyi koko ajan mukavana ja Aliisa kaivoi isälle tietä pois lumen keskeltä.

Omista kokemuksista nousee myös halu tukea lasta.

– Haluan kannustaa, kun lapsi itse ei ole vielä varma, osaako, sanoo **Mika Mahosenaho**.

Pienten lasten isät tietävät, että lapsen tärkeissä hetkissä ollaan läsnä. Silloin kasvatetaan myös auktoriteetti, jota tarvitaan, kun lapsi tulee teini-ikään ja kasvaa ehkä isähahmoa isommaksikin. Juhanin alku nyt 17-vuotiaan poikansa kanssa oli hankala. Nyt poika toivoo isäpuolen läsnäoloa siinä määrin, että Juhani vieläkin totuttelee tilanteeseen.

Yhteiskunta ei **Janne Vanninen-Vaattovaaran** mielestä juuri isyyttä tue. Työvuorojen vaihtoa tai muita työelämän joustoja ei isyyteen vetoamalla saa.

– Siitä seuraa isoja ristiriitoja, kun tietää millainen isä haluaisi olla, mutta ei yksinkertaisesti voi.

Luka Mahosenaho tuli näyttämään rakennuspalaa Mika-isälle.

Oikeudenmukaisuudesta vielä...

Ristiriidat ovat isien mielessä läsnä myös kasvattamisessa.

– Hyvä isä on myös oikeudenmukainen ja johdonmukainen ja pitää lupaukset, sanoo **Jani Rytkönen** ja toisten kommenttien herättämänä lisää.

– Edes yrittää!

Oikeudenmukaisuutta isät pitävät oman käytöksensä tavoitteena, mutta miettivät samalla, miten oikeudenmukaisena maailman lapsilleen esittäisi.

– Mukava olisi kasvattaa lapset siihen, että maailma on täysin reilu paikka, eikä mitään pahaa tapahdu. Kun kuitenkaan niin ei aina ole, miten lasta sitten pitäisi ohjata? miettii Tomi.

– Ihan pilvilinnoissa ei voi lasta pitää, vahvistaa Juha.

Vastoinkäymisten tullessa isät haluaisivat, että lapset osasivat myös puolustaa itseään sopivassa määrin. Kohtuuden opettaminen vain ei ole helppoa.

– Hienoa olisi, jos omalta lapselta kuulisi jotain kehuja itsestä, sanoo **Markku Komulainen** ja muut mumisevat hyvin myötämielisesti.

– Isän rooliin kytkeytyy pikku hiljaa, tuumi Pinjan isä Markku Komulainen.

Moilasen Juha sylissään Ulpu ja vieressään Aapo. Mukana tornin teossa Inka Karhu.

Karhun perheen nuorimmainen Ilona on perinyt isä Tomin innon laulaa.

HYVINVOIVA ISÄ -KORTTI KYSYY:

Miten sinä katkaiset stressin?

Kajaanin isien mielestä paineiden purkamisessa on hyväksi tietää, mikä paineen on aiheuttanut. Työn ja lasten kanssa olemisen vaihtelu on tärkeää.

– Jos stressi on tullut työn tekemisestä, niin sen voi katkaista lasten kanssa leikkimällä. Jos taas lasten kanssa olemisesta, niin työn tekemisen leikkimisestä, sanailevat Tomi ja Juha vain puoliksi tosissaan.

Mitä sitten tehdä, jos työtä ei ole tai töissä ei terveydellisistä syistä pysty käymään? Paljon kotona oleva isä sanoo pienen asunnon seinien joskus kaatuvan niskaan. Muut kannustavat tosissaan häntä miettimään, voiko perheen yhteisillä säännöillä ja käytännöillä raivata aikuisillekin omaa tilaa ja aikaa. Voisiko alakerta olla illalla aikuisten aluetta ja yläkerta lasten?

Siitä isät ovat yhtä mieltä, että vanhempien on vedettävä samaan suuntaan, jotta tapoja muuttamista voisi kokeilla. Jos toinen antaa erivapauksia ja toinen pitää tiukkaa linjaa, homma ei onnistu.

TURVALLISUUDEN TEKIJÄ -KORTTI EPÄILEE:

Miten aikuiset sitten voivat riidellä niin, ettei se pelota lapsia?

Pelisääntöjen sopiminen väsyneiden aikuisten kesken ei välttämättä ole helppoa. Riitakin voi tulla. Isien mielestä aikuiset voivat tuulettaa tunteita kunnolla vain, kun lapset eivät ole paikalla. Muuten lapset ovat heti sanomassa, ettei riidellä saa. Miten sitten riidellä rauhassa?

– Yöllä! sanoo Tomi.

– Tekstiviesteillä, kertoo Mika.

– Niin, ettei kumpikaan ala haukkua toista lapsille, sanoo moni.

Se, voiko kiistoja käydä lasten aikana, riippuu miesten mielestä puheen sävystä. Vaikka aikuiset riitelisivät englanniksi tai ruotsiksi, lapset tietävät kyllä, mitä on tekeillä, jos puheen sävy on kiukkuinen. Aggressiivista käytöstä miehet eivät hyväksy.

Lapset oppivat riitelyn tavan ja äänen käytön mittakaavan vanhemmiltaan. Jossakin perheessä äänen käyttö ei vielä tarkoita mitään. Riidan lisäksi lasten on myös hyvä nähdä erimielisyyden sopiminen.

– Katkaista riidan voi vaikka lähtemällä tupakalle, sanoo Juhani.

KERRO JA KUUNTELE -KORTTI VÄITTÄÄ:

Pieni lapsi herättää tunteita, joita en tiennyt olevankaan

– Joskus mietin, eikö tämä voisi olla jo hiljaa, Tomi muistaa ajatelleensa, kun esikoisen oli vaikea nukahtaa.

Sittemmin isä on ymmärtänyt, ettei lapsi nauti itkemisestä yhtään enempää kuin vanhemmatkaan, eikä tee sitä tahallaan.

Lasten kaikenlaisten tunteiden peittelemättömyys ja aitous ylipäätään tempaa isät mukaansa.

– Ne tuntuvat itselläkin, miettii Mika ja täydentää, että joskus olisi hyvä säilyä coolimpana.

Lapset ovat isien mukaan iloisiakin niin pienistä asioista, että niitä ei huomaisi itse ollenkaan. Lapset ovat tuoneet iloa, josta ei ennen tiennyt.

__Tomi Karhu__, tytöt Ilona (1), Inka (3) ja Aliisa (5)
__Markku Komulainen__, tytöt Pihla (3) ja Pinja (4)
__Mika Mahosenaho__, lapset Luka (2) ja Essi (5)
__Juha Moilanen__, lapset Ulpu (2) ja Aapo (5)
__Jani Rytkönen__, poika Niklas (3)
__Juhani Tsutsunen__, vauva Albert (7 kk), pojat Janne (17) ja Jori (19)
__Janne Vanninen-Vaattovaara__, MLL:n Isä-hankkeen työntekijä, lapset Eeva-Kaisa (7), Aatu (9), Oskari (15), Emma (17) ja Miko (23).

TASKUUN MAHTUVIA

tietopaketteja isille

Neuvoloihin jaettiin helmikuussa sarja isäkortteja annettavaksi isäksi tuleville. Taskukokoon taiteltavissa korteissa on asiaa isäksi tulemisesta ja isänä olemisen eri puolista.

Korteissa kerrotaan isän merkityksestä perheen turvallisuudelle; puhumisesta ja kuuntelemisesta ja stressin määrän huomioimisesta pienen lapsen isänä ollessa.

Ensi- ja turvakotien liiton Miesten keskus teki kortit yhdessä Jyväskylän yliopiston, Miessakkien, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton kanssa. Kortteja tehdessä otettiin huomioon isien kommentit niiden sisällöstä.

Korttien tekemistä tuki Osuuskunta Tradeka-yhtymä. Kortit ja lisää tietoa niiden aiheista on osoitteessa www.ensijaturvakotienliitto.fi

Valokuvissa isyys

TOUKOKUUSSA ILMESTYVÄ HETKI ISÄNÄ -VALOKUVAKIRJA ON TÄYNNÄ ISYYTTÄ: KUVIA, TUNTEITA JA TEKOJA. KIRJA KUVAA AIVAN TAVALLISTEN ISIEN JA LASTEN VÄLISIÄ SUHTEITA JA NIIDEN VOIMAA.

TEKSTI: Johanna Mykkänen KUVAT: Hetki isänä -valokuvakilpailun satoa, kuvaajat Satu Hiltunen ja Mari Moilanen

Isistä puhutaan paljon perheiden arjessa, erilaisissa kasvatusinstituutioissa ja perhepolitiikassa. Useimmiten media- ja tutkimusteksti painottaa isyyden ongelmia ja unohtaa kaiken sen työn, jota isät tekevät järjellä ja sydämellä.

Tutkimusten ja arkihavaintojen mukaan isät ottavat roolinsa vakavasti. Moni mies uhrautuu ja sitoutuu perheeseensä yhä tietoisemmin ja tahtovammin. Puhutaan sitoutuneesta isyydestä, joka tarkoittaa miehen täyttä panostusta isyyteen: lapsen arjessa mukana olemista, tunteisiin vastaamista, hoivan antamista ja kokonaisvastuun ottamista yhdessä lapsen äidin kanssa.

Aivan tavallisten äitien ja isien ottamissa kuvissa näkyykin isyyden merkitys. Isän päivittäisellä läsnäololla, hoivalla ja vastuunotolla on parhaimmillaan positiivinen vaikutus niin isän kuin lapsen elämään, vanhempien parisuhteeseen ja koko yhteiskuntaan.

KUVISSA 2010-LUVUN ISYYS

Tekeillä olevassa *Hetki isänä* -kirjassa julkaistaan noin 60 valokuvaa isästä (tai isähahmosta) ja lapsesta. Kaikkiaan Ensi- ja turvakotien liiton järjestämään samannimiseen valokuvakilpailuun kuvia lähetettiin 150.

Valokuvat vahvistavat kulttuurista kuvaa isyydestä, sitä, mikä on mahdollista tässä ajassa ja paikassa. Kuvat kertovat yksityisestä perhe-elämästä, mutta samalla laajemmin yhteiskunnastamme: arvoista, normeista ja sosiaalisesta järjestyksestä.

Valokuvassa yhdistyy kuvaajan, katsojan ja kuvattavien maailma. Katsoja tulkitsee kuvaa käyttäen tunteitaan ja elämänhistoriaansa peilauspintana. Kuvaa ei katsota ”pelkkänä kuvana”, sillä jo katsominen itsessään on tulkintaa: katsoja näkee mitä haluaa tai osaa nähdä.

Kuvia katsoessa ei ole epäilystäkään, etteivätkö tunteet kuvissa olisi tosia ja ihmiset aitoja, mutta myönteisyys panee miettimään, onko tässä isyyden koko kuva? Kuvissa ei näy päihteitä, väkivaltaa tai isättömyyttä. Kuvissa on, tiedostamatta tai tiedostaen, tuotu esille kulttuurisesti hyvää ja tavoiteltua 2010-luvun isyyttä. Kolikon toinen puoli on muualla, kodin seinien sisäpuolella, kameroilta piilossa.

Kuvakilpailun kuvat voi karkeasti jakaa kahteen osaan: tunne- ja toimintakuviin.

Johanna Mykkänen

Kirjoittaja Johanna Mykkänen on KT, Lto isyystutkija ja yliopistonopettaja Jyväskylän avoimessa yliopistossa. Hän on tutkinut perheiden arkea; isyyttä ja maskuliinisuutta ja isyyteen sitoutumista pikkulapsiperheissä. Väitöskirja (2010) ”Isäksi tulon tarinat, tunteet ja toimijuus”. Johanna Mykkänen on toinen Hetki isänä -kirjan toimittajista.

Suurin osa kilpailuun lähetetyistä kuvista tuottaa katsojassa mielihyvää: kyse on hyvästä ja turvallisesta ihmissuhteesta. Esimerkiksi **Satu Hiltusen** ***Turvassa***-kuvasta heijastuu hellyys, rakkaus ja lämpö. Sitoutumisen elementit vuorovaikutus ja kiintymys, läsnäolo ja vastuun kantaminen näkyvät vahvasti. Isä hellii lastaan: pitää sylissä, suukottelee ja silittää.

Kirjan kuvissa isien halu hoivata lasta näkyy myös turvallisuuden hakemisena. Isät yrittävät varjella pienokaisensa pahalta maailmalta, kaikelta siltä tuskalta ja epäonnelta, joka voi ihmistä kohdata. Näyttää siltä, että isän sylissä ei voi tapahtua mitään pahaa. Valitettavasti isäkään ei voi suojella lastaan kaikelta. Kirjassa on myös otoksia ikävästä, itkusta ja surusta.

Toinen puoli kirjan kuvista kuvaa toimintaa ja tekoja. Isät nukuttavat ja ruokkivat lapsia. Isät myös leikkivät, retkeilevät, hassuttelevat ja harrastavat lastensa kanssa. Isät panevat itsensä likoon – ja ilmiselvästi nauttivat hetkistään isänä. Kuten **Mari Moilasen** ottama kuva kertoo: iskä pystyy mihin vain – jopa leikkimään mukana meikkien testaamisessa.

PALKITTUJA

Helsingin ensikodin Avopalvelu Pesän vastaava sosiaalityöntekijä YTM **Susanna Råman-Maljonen** sai 1000 euron stipendin Konstantinus Suuren ja Pyhän Helenan perinneritarikunnalta esimiehensä **Kirsi-Maria Mannisen** esityksestä. Råman-Maljosen toiminnassa ilmenevät perinneritarikunnan arvot: kunniallisuus, rohkeus, korkeat eettiset ja moraaliset pyrkimykset ja muiden palveleminen. Perinneritarikunta on kansainvälinen, taloudellista voittoa tavoittelematon, poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton yhdistys, joka toimii vapaaehtoisvoimin.

Pienperheyhdistyksen Mieskaveritoiminta sai ***Vuoden lapsiteko*** -tunnustuksen.

Nuorten Kotkien keskusliiton palkinto myönnetään vuosittain henkilölle tai yhteisölle tunnustukseksi lapsen hyväksi tehdystä työstä. Yksinhuoltajien perustama PPY aloitti Mieskaveritoiminnan vuonna 1992 pääkaupunkiseudulla. Nimensä mukaisesti vapaaehtoiset miehet ryhtyvät kavereiksi lapsille, joilla ei ole yhteyttä omaan isäänsä tai muihin aikuisiin miehiin.

Teksti: Anneli Rajaniemi
Kuva: Susanna Honkasalo

1000 MENOSSA LINTSILLE

Linnanmäki järjestää 21.4. Lasten Päivän, jolloin perustajajärjestöjen heikommassa asemassa olevat perheet voivat saada maksuttomat rannekkeet ja eväspussit. Ensi- ja turvakotien liiton jäsenyhdistyksistä riemukkaaseen päivään osallistuu yli tuhat lasta ja aikuista.

VAPAAEHTOISTYÖN KYSELY KANSISSA

Kansalaistoiminta Ensi- ja turvakotien liitossa -työpaperi on ilmestynyt. Kansiin koottiin yhdistysten vapaaehtoisille ja työntekijöille ja liiton toimiston työntekijöille esitettyjen kyselyiden tulokset. Tuloksia syventävät toiminnanjohtajien puhelinhaastatteluiden kommentit ja lainaukset.

Työpaperit on lähetetty jäsenyhdistyksiin. Työpaperi on luettavissa myös osoitteessa www.e-julkaisu.fi/ensi_ja_turvakotien_liitto/

Kuva: Wilma Hurskainen

HYVÄ TEKO LAPSELLE -PALKINTO SINIKKA MÖNKÄREELLE

Ensi- ja turvakotien liitto palkitsi RAY:n eläkkeelle jäävän toimitusjohtajan **Sinikka Mönkäreen** ***Hyvä teko lapselle*** -palkinnolla. Mönkäre on muun muassa puhunut päihdeongelmaisten äitien auttamisen ja kuntoutuksen puolesta. Hän on omalla työllään osoittanut, että järjestöillä on edelleen korvaamaton rooli suomalaisessa yhteiskunnassa. Vapaaehtoisuuteen perustuva päihdeongelmaisten äitien ja vauvojen kuntoutus on lähes yksinomaan järjestöjen vastuulla.

DOKUMENTTI ENSIKOTI PIHLAN ÄIDEISTÄ

Aalto-yliopiston Elokuvataiteen ja lavastustaiteen laitos ja **Suvi Salokoski** ovat tuottaneet dokumenttielokuvan kuopiolaisen ensikoti Pihlan äideistä. ***Muista minut tällaisena*** -elokuvan on ohjannut ja käsikirjoittanut **Riitta Helminen**.

Puolen tunnin mittaisessa elokuvassa ”äitien huumeiden täyttämä elämä on vaihtunut elämään lasten ehdoilla. Hentona alkanut vanhemmuus vahvistuu ensikodissa ja halu onnistua auttaa eteenpäin.” *Elokuva on toistaiseksi nähtävissä vain elokuvafestivaaleilla.*

UUSIA TOIMINNANJOHTAJIA

Lahden ensi- ja turvakoti ry:n toiminnanjohtajaksi on valittu yhdistyksen pitkäaikainen työntekijä **Jukka Ihalainen**. Yhdistystä ansiokkaasti luotsannut **Marja Keto** jäi eläkkeelle 1.3.

Turun ensi- ja turvakoti ry:n toiminnanjohtajaksi on valittu liiton entinen järjestöpäällikkö **Oona Ylönen**. Ylönen työskentelee tällä hetkellä ylitarkastajana Lounais-Suomen aluehallintovirastossa. Hän aloittaa työn yhdistyksessä kesällä, kun pitkäaikainen toiminnanjohtaja **Maija Jäntti** jää eläkkeelle.

Jari Hautamäki on aloittanut Espoon turvakodin ja Lyömätön Linja Espoossa- palveluiden toiminnanjohtajana **Heli Raja-Hallin** jäätyä eläkkeelle.

Enska-lehden lukijatutkimus 2012

Voitte vastata kysymyksiin niin sähköisesti kuin kirjallisesti.
Kysymyslomake on seuraavalla aukeamalla!

Lukijatutkimus 2012 >>>>

Enska-lehteä on julkaistu reilun vuoden verran. Nyt Teillä on mahdollisuus arvioida, miten lehden uudistaminen on onnistunut ja vastaako lehden sisältö niitä odotuksia, joita Teillä on Ensi- ja turvakotien liiton jäsenlehdelle.

Pyydämme, että arvioitte lehden sisältöä ja ulkoasua sekä kerrotte aiheita, jotka kiinnostaisivat juuri Teitä tässä lehdessä.

Tutkimukseen vastaaminen on täysin luottamuksellista. Yhteystietojanne ei yhdistetä tutkimusvastauksiin missään vaiheessa. Tutkimuksen toteutuksesta vastaa tutkimusyritys Innolink Research Oy.

VASTAAMINEN

Pyydämme, että vastaatte kyselyyn oman näkemyksenne mukaisesti. Vastaaminen tapahtuu Internetissä Ensi- ja turvakotien liiton kotisivuilla. Etusivulla on linkki kyselyyn.

Vastaamiseen kuluu aikaa noin 10 minuuttia. Toivomme, että vastaatte kyselyyn 10.4.–29.4.2012 välisenä aikana.

Jos ette voi vastata Internetissä, vastaaminen on mahdollista myös tämän lehden keskiaukeamalla olevalla kyselylomakkeella. Irrottakaa kyselylomake, täyttäkää se ja postittakaa lomakkeessa olevien ohjeiden mukaan. Postimaksu on valmiiksi maksettu.

ARVONTA

Kysymyksiin vastanneiden ja yhteystietonsa jättäneiden kesken arvomme virkistysvuorokauden kahdelle Siuntion Hyvinvointikeskuksessa.

LISÄTIETOJA

Jos haluatte lisätietoja lomakkeen täyttämisestä, voitte soittaa Meiju Ahomäelle: Innolink Research Oy, puh. 010 633 0200.

Kiitos jo etukäteen osallistumisestanne tutkimukseen!

Kevätterveisin,

Ensi- ja turvakotien liitto ry
Ritva Karinsalo
toimitusjohtaja

Innolink Research Oy
Mikko Kesä
tutkimusjohtaja

Onnistumaan auttaja

JOS LAPSIPERHEEN VANHEMMAT EROAVAT, NEUVOKESKUS AUTTAA SEKÄ AIKUISIA ETTÄ LAPSIA. KANSALAISTOIMINNAN KOORDINAATTORI PÄIVI HIETANEN KOULUTTAA JA TUKEE KESKUKSEN VAPAAEHTOISIA.

27.2.–2.3. PÄIVI POHTI, MITÄ MUUTA KANSALAISTOIMINTA EROAVIEN AUTTAMISEKSI VOISI OLLA VAPAAEHTOISTYÖN LISÄKSI.

Tiistai

10 *puheluita ja sähköposteihin vastaamista*
13.30 *lounas*
14 *Askelmerkkejä vapaaehtoistoimintaan -seminaari*
16 *Eroneuvon valmistelut*
17 *kuulumisten vaihto vapaaehtoistyöntekijöiden kanssa*
17.30–20 *Eroneuvo-tilaisuus*

KUVAT: Päivi Hietanen ja Salla Frisk
TEKSTI: Päivi Hietanen

27 MAANANTAI

Neuvokeskus siirtyi 1.1. Ensi- ja turvakotien liiton hallinnoimaksi. Alkuvuoden olemme työyhteisönä opetelleet talon tavoille. Tänään kehittämispäivässä katsomme tulevaisuuteen ja Neuvokeskus -toiminnan juurruttamiseen valtakunnalliseksi työmuodoksi. Oman työni iso kysymys on, miten ihmisiä voisi aktivoida mukaan eroavien perheiden auttamiseen? Mitä muuta kansalaistoiminta voisi olla kuin vapaaehtoistyötä? Toivon, että osaamisestani olisi jatkossa hyötyä jäsenyhdistysten työssä.

Iltapäivä ulkona.

28 TIISTAI

Aamupäivällä sovin tapaamisia vapaaehtoiseksi haluavien kanssa. Valmistelen myös ensi syksynä yhteistyössä muiden yhdistysten kanssa järjestettävää perhetapahtumaa.

Iltapäivällä osallistun Kansalaisareenan, Helsingin kaupungin ja eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmän seminaariin ***Askelmerkkejä vapaaehtoistoimintaan***. Jään pohtimaan, miten kansalaistoimintaan osallistuminen Neuvokeskuksessa voisi olla mahdollista kaikille. Miten maahanmuuttajat tai vaikkapa nuoret voisivat osallistua toimintaamme? RAY:n **Janne Jalava** puhuu vapaaehtoisten äänen kuulemisesta. Rahoittaja haluaa tilastojen näkemisen lisäksi kuulla vapaaehtoisten kokemuksia toiminnasta. Päivän anti on ajatus: ”Osallistuminen on arvo sinänsä.”

Illalla toimin vetäjänä Eroneuvossa. Paikalla on myös työpari ja kaksi vapaaehtoista vertaistukijaa. Asiakkaita saapuu paikalle viisi. On koskettavaa, miten vilpittömästi vapaaehtoiset, itsekin eronneita vanhempia, haluavat tukea nyt erotilanteessa kipuilevia.

Eroa vasta pohtiville olisi hyvä olla apua tarjolla monipuolisemmin kuin nykyään. Asiakkaat kaipaavat paikkaa, jossa eroa voisi ajatella rauhassa ennen päätöksen tekoa. Muutos parisuhteesta erosuhteeksi ja vanhemmuussuhteeksi tarvitsee aikaa.

29 KESKIVIIKKO

Päivä alkaa tapaamisella Pienperheyhdistyksen ***Lapsilisä***-projektin kanssa. Suunnittelemme yhdessä kansalaistoiminnan verstasta VISIO 2022. Paneeliin on tulossa keskustelijoiksi vapaaehtoisia vanhempia ja alustajaksi on lupautunut kansanedustaja **Sari Sarkomaa**. Visio-verstaassa tuotamme konkreettisia ehdotuksia eroperheiden aseman parantamiseksi.

Iltapäivällä suunnittelen tulevan sunnuntain koulutusosiota miesten vertaisryhmän ohjaajille ja työntekijöille. Aiheita ovat ryhmädynamiikka ja vapaaehtoisena vertaisohjaajana ryhmässä toimiminen.

Lähden töistä hieman aikaisemmin, jotta ehdin nauttia ulkoilusta tyttäreni kanssa. Auringon säteet keväthangella ovat vastustamaton näky ja saavat hymyn kasvoille. Illalla askartelemme kutsuja 4-vuotisjuhliin. Niin nuo vuodet vierivät.

1 TORSTAI

Kansalaistoiminnan aamupalalla liiton toimistolla alustaa Suomen Mielenterveysseuran kokenut konkari **Suvi-Tuuli Porkka**. Käymme mielenkiintoista keskustelua vapaaehtoistyöstä, sen organisoinnista ja toiminnan rajoista. Neuvokeskuksen vapaaehtoistyö näyttää olevan aika hyvissä raameissa: meillä on selkeät tehtävänkuvat vapaaehtoisille, koulutusta, ohjausta ja tukea. Samoin kuin periaatteet, joiden mukaan vapaaehtoiset toimivat. Vapaaehtoistyöstä vastaavan työntekijän tärkeä rooli on mielestäni tukea ja ohjata vapaaehtoisia, jotta he jaksavat tehtävässään ja saavat toiminnasta iloa sekä onnistumisen kokemuksia.

Illalla karistan työviikon pölyjä flamenco-rytmien siivittämänä.

2 PERJANTAI

Tapaan kaksi vapaaehtoisehdokasta ja teen pian alkavan vapaaehtoistyön peruskoulutuksen kurssiohjelman ja aikataulun.

Valmistelen vielä seuraavan viikon ***Valikko***-tapaamista. Neuvokeskuksen vieraiksi saapuu seurakunnan, järjestöjen ja kaupungin vapaaehtoistyötä koordinoivia työntekijöitä. ***Valikko*** kokoaa meidät vaihtamaan ajatuksia ja toimimaan yhdessä vapaaehtoistoiminnan hyväksi.

Iltaan kuuluu draamakasvatuksen aineopintoja – vapaa-ajan harrastus, jonka oppia voi käyttää myös työssä.

Työtiimimme Riitta Mykkänen-Hänninen, Salla Frisk, Antero Kupiainen ja Jussi Pulli Neuvokeskuksen sohvalla.

Päivi työn ääressä.

Eroneuvo on ryhmätilaisuus, joka tarjoaa tukea eronneille ja eroa pohtiville vanhemmille. Eroneuvossa vanhemmat kuulevat eron vaikutuksista omaan ja lapsen elämään. Osallistujilla on myös mahdollisuus keskustella omaa mieltä askarruttavista kysymyksistä yhdessä vetäjien ja vapaaehtoisten kanssa. Tilaisuus on maksuton ja siihen voi osallistua ilmoittautumatta. ***Lisätietoja:www.neuvokeskus.fi***

LAPSEN KOKEMUKSEN YMMÄRTÄMINEN MUUTTAA ISÄN KÄYTÖSTÄ

PEKKA HÄRKÖNEN TEKEE TURUSSA TYÖTÄ TURVAKOTIIN TULEVIEN LASTEN JA HEIDÄN ISIENSÄ KANSSA. VIESTI VÄKIVALTAISESTI KÄYTTÄYTYNEELLE VANHEMMALLE ON SELVÄ. SEN, MITÄ LAPSI KOKEE KOTONA, TÄYTYY MUUTTUA.

TEKSTI: Essi Lehtinen KUVAT: Suvi Elo

– Lapset ovat turvakotiin tullessa yleensä vihaisia isälleen. Parin päivän päästä heille alkaa tulla ikävä ja he haluaisivat tavata isän, kertoo Turun ensi- ja turvakotiyhdistyksen lapsityöntekijä **Pekka Härkönen**.

Lapset ovat yleensä myös huolissaan isästään ja pelkäävät, että hänelle tapahtuu jotakin.

Työntekijät juttelevat ensin äidin ja sitten lapsen kanssa ja jos näyttää siltä, että perhe voisi palata kotiin, isä kutsutaan juttelemaan lapsestaan ja siitä, miten lapsi on vanhempien riitelyn ja väkivallan kotona kokenut.

– Kerromme, minkä pitää kotona muuttua, jotta lapsi voisi tulla takaisin.

LAPSEN VIESTI ISÄLLE

Monelle isälle suurin motivaatio oman käyttäytymisen muuttamiseen on juuri lasten paluu kotiin. Ikävä on isälläkin kova. Isän tavatessaan työntekijät kertovat hänelle, miten lapsi on kuvannut tilannetta kotona ja pelkoaan vanhempien riidellessä. Isät eivät useinkaan ole tulleet ajatelleeksi riidan ja väkivallan aikana paikalla olevaa lasta, joka ei voi vaikuttaa tilanteeseen.

Tunteet ovat tapaamisissa pinnassa.

– Kyl ne itkee tääl, sanoo Pekka turkulaisittain.

– Voi sanoo, että serlaa kuluu.

Äidin kertomasta työntekijälle on voinut syntyä miehestä hyvin negatiivinen kuva, jonka tapaaminen joskus muuttaa. Pekka Härkönen ja hänen työparinsa **Henna Aarnio** eivät kuitenkaan ala arvailla, kumman tarina, äidin vai isän, on lähempänä totuutta, vaan keskittyvät lapsen tarpeeseen tavata isää. Kun keskustelu on tarkoitettukin vain isälle ja lapselle, äiti ei voi väittää, että isä haluaa tavata lapsen vain tavatakseen myös äidin.

Pekka Härkönen ja Henna Aarnio käyvät isien kanssa läpi myös sen, miten helposti lapset luulevat vanhempien riitojen johtuvan lapsesta itsestään.

– Legopalikka jää lattialle ja isä astuu sen päälle. Siitä alkaa riita, joka johtaa siihen, että isä lyö äitiä, kuvaa Pekka mahdollista tapahtumaketjua.

Lapsen mielessä ikävät seuraukset olisi voitu välttää, jos hän olisi kerännyt kaikki legot lattialta.

ISÄT LUPAAVAT MUUTTAA KÄYTÖSTÄÄN

Työntekijät välittävät isille joskus myös äitien terveisiä siitä, mikä miehen isyydessä on ollut sellaista, mikä eniten kaipaisi korjaamista. Työntekijä miettii silloin miehen kanssa, mitä asialle voisi tehdä.

– Aika usein naiset myös sanovat kumppanistaan, että hän on isänä hyvä, mutta aviomiehenä ei.

Kohti käyvä kysymys isille on, millaisen miehen mallin he haluavat antaa pojilleen ja tytöilleen.

Kun isä on jutellut työntekijöiden

Lasten ja isän työskentely Pekka Härkösen kanssa huipentuu yhteistyöhön kiipeilyseinällä. Ville (oik.) ja lapset eivät tulleet Pekan asiakkaiksi turvakodin, vaan avopalveluiden kautta.

1) Pekka Härkönen (kuvassa) ja Henna Aarnio ovat tavanneet sisaruksia ja heidän isäänsä yhdessä ja erikseen.

2) Isä varmistaa, kun Nico kiipeää.

3) Kiipeilypalatsin seinän valloitus päättää tuloksekkaan työskentelyn Villen ja hänen lastensa kanssa.

4) Kun sisko Henna kiipeää, Nico (vas.) kannustaa. Pekka ja Isä Ville ovat juonessa mukana.

kanssa, hän saa tavata lapsensa. Työntekijät ovat lähistöllä ja seurailevat tilannetta.

– Isät tulevat usein hampurilaispaikan kautta ja tuovat syötävää. Sitten he voivat lapsen kanssa pelailla täällä jotain ja jutella.

Isät lämpiävät keskustelulle eri tahtia. Joku välttää ensin katsekontaktia eikä suostu kättelemään. Toinen kertoo heti avoimesti kaiken ja on valmis ottamaan apua vastaan. Säännöllisesti kuitenkin käy niin, että lapsen kokemuksen kuuleminen saa isän lupaamaan, että tilanne muuttuu. Isä ei halua, että lapsi kokee tilanteen sellaisena kuin on sanoittanut sen työntekijöille.

TYÖLLÄ ON MERKITYSTÄ

Työntekijälle tapaamiset voivat olla raskaita, kun niissä liikutetaan suuria tunteita. Pekka sanoo kuitenkin oikeastaan pitävänsä tapaamisista. Jos perheessä ei ole ollut tapana kertoa tykkäämisen tunteista, niistä kuuleminen on merkittävää.

– Kun kerron isälle, että lapsi on sanonut, että hänellä ikävä ja kuinka paljon hän isästä tykkää, näkee, kun se menee ihon alle.

– Tulee tunne, että jotain voi muuttuakin.

Lapset puolestaan ovat tyytyväisiä siitä, että isä tulee käymään, mutta myös siitä, että työntekijät kertovat isälle, miltä väkivalta on heistä tuntunut.

Tapaamisen päätyttyä lapset ja työntekijät lähtevät yhdessä turvakodin puolelle ja juttelevat vielä äidin kanssa.

– Lapset voivat olla hämillääänkin. He eivät ehkä ole koskaan ennen nähneet isän itkevän tai olevan hyvin itkettyneen näköinen, kuvaa Pekka Härkönen.

JOS LAPSI HALUAA TAVATA

Lapsityöntekijät tapaavat turvakotiin tulleiden lasten isiä Turussa nykyään systemaattisesti. Näin on ollut parin vuoden ajan. Aiemmin tapaamisia järjestettiin satunnaisesti, kun tilanne tuntui otolliselta. Nyt isä tavataan, jos hän on halukas muuttamaan käyttäytymistään ja ottamaan ulkopuolista apua vastaan.

– Jos väkivalta kotona on ollut kovin kroisoo, motivaatiota tapaamisen järjestämiseen ei ole.

– Tai tietenkään, jos lapsi ei halua nähdä isää.

Alkuvuonna Turun turvakodissa on asiakkaita on ollut melko paljon, mutta isien tapaamisia silti entiseen tapaan pari kolme kertaa kuukaudessa. Monet perheet ovat tehneet selväksi, ettei kotiin paluu ole mahdollinen. Kun isiä tavataankin vain, jos he ovat yhteistyöhaluisia, keskusteluiden tulokset ovat hyviä. Vuosien mittaan tavattujen isien perheistä vain yksi on tullut turvakotiin uudestaan.

PUOLI VUOTTA EKO-ISINÄ

Sanotaan, että lapsen saaminen muuttaa kaiken.

Vaikka elämä perheellistymisen myötä muuttuukin, niin väitän, että muutos ei ole niin suuri kuin usein annetaan ymmärtää. Helppoa vanhemmuus ei tietenkään ole.

Esikoiseni on nyt puolen vuoden ikäinen. Vanhemmuuden lisäksi hoidan Luonto-Liiton pääsihteerin tehtävät, käyn puhumassa eri tilaisuuksissa, harrastan juoksua ja pyöräilyä sekä kirjoitan blogia. Puolisoni taas on viimeistellyt vauvan hoidon ohella väitöskirjansa, istuu ison ympäristöjärjestön hallituksessa ja harrastaa säännöllistä liikuntaa.

Vauvan kanssa menot pitää sopia entistä tarkemmin. Kotitöitä on aiempaa enemmän. Toisaalta olen nähnyt poikkeuksellisen paljon ystäviä, laiskotellut vauvan kanssa sekä katsonut ennätysmäärän dokumentteja ja elokuvia. Monipuolinen toiminta on auttanut myös jaksamisessa vauvan kanssa.

Miten sitten olemme puolisoni kanssa jakaneet lastenhoidon ja kotityöt? Puolisoni on vanhempainvapaalla ja vastaa vauvasta työpäivän verran. Hänelle kuuluvat myös yöt ja imetys. Muina aikoina eli arkiaamuisin ja -iltaisin sekä viikonloppuisin olemme jakaneet vauvanhoidon puoliksi. Tämän lisäksi minä vastaan päivittäisestä vauvapyykistä ja hoidan kodin siivouksen kerran viikossa. Joustavuus puolin ja toisin on tietysti tärkeää.

Omassa elämässäni ja lapsen kasvatuksessa haluan edistää ekologisuutta, kohtuullisuutta ja onnellisuutta. Tavaroiden sijaan järjestän lapselleni mieluimmin aikaa, rakastamista ja välittämistä. Tavoitteena on selvitä pienellä tavaramäärällä ja hankkia tarpeellinenkin käytettynä.

Toistaiseksi oma kokemukseni on ollut, että ekoilu vauvan kanssa on kivaa. Lisäneliöitä tai autoa ei ole tarvittu. Ystäviltä tai kirpputoreilta saaduilla kestovaipoilla ja vauvan vaatteilla on pärjännyt hyvin. Ulkomaanmatkat ovat vaihtuneet lähilomailuun.

Ilmastokriisin, kiihtyvän sukupuuttoaallon ja luonnonvarojen ylikulutuksen aikakautena kannattaa pohtia vanhemmuutta myös ympäristön näkökulmasta.

Kuva: Janne Björklund

Leo Stranius
Luonto-Liitto on lasten ja nuorten luonnonharrastus- ja ympäristönsuojelujärjestö.
Leon blogi ekoisyydestä on osoitteessa www.leostranius.fi

ETELÄ-POHJANMAAN ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY

Miestyö alkoi

Aloitimme äskettäin miestyön alueellamme. Lakeuksilla työtä tekee yhdistyksen palkkaama avopalvelutyöntekijä Sauli Pihlajakangas. Toiminnanjohtaja Sari Tumeliuksen mukaan isä- ja miestyön tarkoitus on tarjota matalan kynnyksen tukea sitä tarvitseville elämän kriisi- ja muutostilanteissa.

– Olemme huomanneet miehille suunnatun tuen puutteen suureksi kehittämiskohdaksi. Lapsiperheiden palveluissa ja toiminnoissa miehet jäävät helposti ulkopuolisiksi. Isyyden tukeminen ja miehen hyvinvointi ovat tärkeitä koko perheen kannalta, Tumelius kertoo.

Miestyössä yhdistys tekee potentiaalisten asiakkaiden kartoittamisessa yhteistyötä neuvoloiden, kuntien sosiaalitoimen, koulujen ja varhaiskasvatusväen kanssa. Myös miehet ja isät voivat itse ottaa yhteyttä työntekijään.

Millaista apua ja tukea miehille sitten on tarjolla? Ensi- ja turvakotiyhdistyksen työntekijä tapaa miehet henkilökohtaisesti, kartoittaa tuen tarpeen ja antaa tarvittaessa keskusteluapua. Tavoite on järjestää myös miehiä aktivoivaa ja osallistavaa toimintaa, esimerkiksi vertaisryhmiä.

Tuomas Koivuniemi

HELSINGIN ENSIKOTI RY

Kansalaistoiminnan kokous torstaina

Kansalaistoiminnan työryhmä kokoontuu torstaina 12.4. kello 14. Tervetuloa mukaan kokoukseen, jota on mainostettu myös jäsenkirjeessä! Uudet kansalaistoiminnan ideat ovat edelleen tarpeen. Mukaan voi tulla vaikka vain kerran, jos pitkäaikainen toimintaan liittyminen ei nyt kiinnosta.

Muistattehan kaikki myös jäsenillan 28.5., jolloin kirppari aloittaa kello 16 ja muu ohjelma teemalla ”Taidetta ja tunnetta” kello 17. Toivottavasti tapaamme silloin isolla porukalla!

Lehden ilmestyessä on pidetty vuosikokous. Toivotan kaikille johtokuntalaisille intoa ja voimia ja kiitän valmiudestanne kantaa vastuuta. Ilman teitä yhdistystoiminta ei olisi mahdollista. Kiitos myös kaikille muille vuosikokoukseen osallistuneille! Kokouksen päätteeksi fil.maist. Leif Söderlund kertoi Miina Sillanpään elämästä.

Lastenohjaaja Satu Helminen jää eläkkeelle 1.5. alkaen lähes 40 vuoden palveluksen jälkeen. Juhlimme Satua nykyisten ja entisten työkavereiden kesken maaliskuussa, ennen kuin hän jäi lomalle. Lämmin kiitos Sadulle pitkäjänteisestä työstä vauvaperheiden hyväksi, erityisesti lapsityön kehittämisestä ja osaamisen jakamisesta yhdistyksen sisällä ja myös ulkopuolisille! Antoisia eläkepäiviä ja kaikkea hyvää tuleville vuosille!

Kikka Manninen

KANTA-HÄMEEN PERHETYÖ RY

Perhetyö kilpailutetaan

Viime vuosi oli kaikissa yhdistyksen toiminnoissa kiireinen. Alvareilla asiakkaita oli yhtä paljon kuin ennenkin, vaikka henkilöstöä oli vähemmän. Tapaamispaikka Poukamassa oli kaikkien aikojen vilkkain vuosi, asiakkaita ja tapaamisia oli ennätysmäärä. Perheosaston Vanajan osasto puolestaan oli täynnä käytännöllisesti katsoen koko vuoden. Myös RIKU:ssa yhteydenottojen määrä kasvoi peräti 50 prosenttia. Hämeenlinnan kaupunki on päättänyt, että perhetyö kilpailutetaan tämän vuoden aikana. Valmistaudumme kilpailutukseen muun muassa työajan seurannalla ja perhetyön prosessien kehittämisellä. Toivottavasti Alvari-perhetyö jatkuu Hämeessä myös kilpailutuksen jälkeen.

Voikukkia-ryhmä huostaanotettujen lasten syntymävanhemmille järjestettiin viime syksyn ja vuodenvaihteen aikana Hämeenlinnassa ja tänä keväänä Janakkalassa. Ryhmä pidettiin Hämeenlinnassa yhdessä Hämeenlinnan Setlementin ja Hämeen Sininauhan kanssa. Janakkalassa ryhmä vedetään yhdistyksen omin voimin. Ryhmien tavoite on antaa osallistujille mahdollisuus puhua huostaanotosta ja jakaa tuntemuksia muiden saman kokeneiden kanssa. Moni vanhempi jää yksin huostaanoton jälkeen ja tarvitsee tukea asian käsittelyyn.

Doula-toiminta on käynnistynyt todella lupaavasti. Syksystä lähtien 17 doulaa on toiminut aktiivisesti doula-piirissä. Syksystä helmikuuhun doula-pyyntöjä on tullut viisi ja doulan avustamia synnytyksiä on ollut neljä. Doula-toiminta toteutetaan yhteistyössä MLL:n Hämeenlinnan yhdistyksen kanssa.

Liisa Jormalainen

PORIN ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS RY

Vapaaehtoistoiminta herää

Yhdistyksen toimintakausi on alkanut varsin mukavissa merkeissä. Vapaaehtoiseksi haluavat ovat omatoimisesti ottaneet yhteyttä meihin ja tarjoutuneet vapaaehtoistyöhön!

Tavoitteellinen vapaaehtoistoiminnan herättely on näin päässyt hyvään vauhtiin ja vapaaehtoistyön kentäksi on muodostumassa Valma-perheiden tukihenkilötoiminta ja lastenhoitoapu arjessa.

Isyys ja sen vahvistaminen on aktiivinen teema paitsi yhdistyksen omassa toiminnassa, myös yhteistyöverkostoissa. Perheasiainneuvottelukeskus on järjestänyt isien ryhmätapaamisia, joissa yhdistyksen Jussi-työntekijä on ollut mukana väkivaltateeman asiantuntijana. Ryhmät jatkuvat vielä kevään ajan Porissa.

Porin Esikossa Valma-perheiden isien tukeminen ja kannustaminen on keskeinen osa Valma-työnkuvaa. Yhdistyksen Jussi-työntekijä ja muut miespuoliset työntekijät osallistuvat mahdollisuuksien mukaan Valma-yhteisöihin ja ovat käytettävissä yksilötyössä isien kanssa.

Mukavaa kevään odotusta jäsenille ja yhteistyökumppaneille! Rohkaisemme kaikkia vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneita jäseniä ottamaan yhteyttä yhdistyksen toimistoon yhteistyön aloittamiseksi!

Arja Saarinen

PÄÄKAUPUNGIN TURVAKOTI RY

Uusia työntekijöitä

Toimintamuotojemme työ etenee vilkkaasti, asiakkaiden määrät niissä ovat vaihdelleet.

Turvakodilla alkoi Päivikki ja Sakari Sohlbergin säätiön tuella vajaan vuoden kestävä lapsityön projekti, jonka tarkoitus on lisätä turvakodissa asiakkaina olevien lasten palveluita, tukea heidän vanhempiensa vanhemmuutta ja lisätä lapsen ja kotona olevan vanhemman välisiä valvottuja tapaamisia mahdollisuuksien mukaan.

Asiakastyötä tekevän henkilöstömme isätyön koulutuskokonaisuus, joka toteutetaan yhteistyössä Ensi- ja turvakotien liiton Miesten keskuksen kanssa, jatkuu edelleen. Pienryhmätyöskentely jatkuu ja maaliskuussa pidettiin isätyön koulutuspäivä. Tutkimme prosessin aikana omia ja meitä ympäröiviä arvoja ja asenteita, joiden kautta isätyötä teemme. Prosessi tuottaa meille isätyön toimintamallin.

Saimme tammikuun pakkasilla turvakotiin uuden sosiaalityöntekijän. Häntä perehdytetään ja ajan kuluessa pääsemme tarkemmin kirkastamaan myös turvakotityötämme. Kilpolan pääsääntöisesti naisille suunnatussa avotyössä tulee huhtikuusta lähtien työskentelemään miestyöntekijä ja vastaavasti kolmas, uutena aloittava Jussi-työntekijä on nainen.

Työmme ei tekemälläkään lopu, mutta onneksi virtaa ja innostusta riittää. Toivotamme kaikille jäsenillemme, vapaaehtoisillemme, henkilöstöllemme ja tukijoillemme raikasta alkavaa kevättä. Kesää kohti!

Karola Grönlund

TAMPEREEN ENSI- JA TURVAKOTI RY

Ensikodissa tarvitaan pidempiä maksusitoumuksia

Pitkäaikainen ja monille tuttu isätyöntekijä Esa Kangasjärvi on syyskuun loppuun asti vuorotteluvapaalla. Esan vapaan ajan isätyötä tekee turvakodilta siirtynyt Katja Vahteri. Katja on vahvistanut entisestään Esan aloittamaa isätyötä, mistä esimerkkeinä vaikkapa yhdistyksen kolmen tuvan kanssa tehtävä tiivis yhteistyö ja tuttipiirissä äitien kanssa käydyt keskustelut isyydestä. Isätyön kehittäminen ja tunnetuksi tekeminen on tärkeää ja siihen haluamme myös panostaa.

Ensikodissa on käyty keskustelua työn kehittämisestä. Nykyisestä työskentelyn hektisyydestä pitäisi päästä rauhalliseen ja perheitä kannustavaan ilmapiiriin. Yhdistyksen oman kehittämisen ohella avainasemassa ovat myös kunnat, joilta toivottaisiin pidempiä maksusitoumuksia, jotta ensikodin ansiokasta ja arvokasta työtä voitaisiin tehdä parhaalla mahdollisella tavalla.

Yhdistyksen iso kehittämishanke ja tuotteistaminen ovat tämän vuoden isoja haasteita. Onneksi haasteet ovat meille mieluisia ja lähdemme rohkeasti ja ennakkoluulottomasti kehittämään omaa toimintaamme. Uskomme, että uusista haasteista voi syntyä meille myös eväitä talouden tasapainottamiseen, mikä on enemmän kuin tervetullutta tilinpäätöstä lukiessa. Talouspaineiden kanssa painiminen on kaikille rankkaa. On vain löydettävä tasapaino työn laadun ja talouden kanssa sekä rohkeasti kehitettävä uutta, mistä esimerkkinä vaikkapa isätyön kehittäminen.

Rohkeutta, voimia ja aurinkoista kevättä kaikille!

Maria Länsiö

Lapset taiteilivat *voimaeläinsauvoja*

VAASAN ENSI- JA TURVAKOTIYHDISTYS OPASTI LAPSIA KÄYTTÄMÄÄN MIELIKUVITUSTAAN JA KÄSIÄÄN *PÄIVÄ LAPSELLE* -TAPAHTUMASSA. LAPSET INNOSTUIVAT PUUSAUVOJEN KORISTELUSTA.

TEKSTI: Tapio Oikarinen KUVAT: Tapio Korhonen

Vau, saako täällä maalata, innostuivat paikalle osuneet lapset.

Lapset valitsivat *Päivä lapselle* -tapahtumassa tekstiilitaiteilija **Annikki Oikarisen** kanssa mieleisensä luonnonväärän sauvan, maalasivat, kiersivät lankaa, lisäsivät puuhelmiä ja valmistivat voimaeläinsauvan. Sauvalle maalattiin myös silmät, jotka katseellaan antavat sauvan tekijälle voimia. Lapset halusivat ehdottomasti ottaa sauvat mukaansa ja kertoivat laittavansa ne näkyville huoneeseensa.

Johtokunnan jäsen, turvakodin vapaaehtoistyöntekijä **Tapio Korhonen** ja avopalveluohjaaja **Tapio (Osku) Oikarinen** esittelivät vanhemmille yhdistyksen palveluita ja jakoivat materiaalia. Väkeä houkuteltiin myös vapaaehtoistyöhön. Viime vuonna järjestetty doula-koulutus sai suuren suosion. Vapaaehtoisia toivotaan avuksi myös esimerkiksi retkien ja tapahtumien järjestämiseen.

Päivä lapselle -tapahtuman järjesti paikallisten sosiaali- ja terveysalan yhdistysten yhteinen Vaasanseudun yhdistykset ry. Jäsenyhdistykset esittelivät toimintaansa ja palveluitaan. Mukana oli myös yrityksiä ja Vaasan kaupungin vapaa-aikavirasto. Lapsia ilahduttivat klovni ja kaupunginteatterista poikennut Peppi Pitkätossu. Pienehkö kauppakeskus kävi välillä ahtaaksi, kun isät ja äidit työntelivät lastenrattaita.

Pari vuotta sitten perustettuun Vaasanseudun yhdistykset ry:een kuuluu jo lähes 50 yhdistystä, myös Vaasan ensi- ja turvakotiyhdistys.

Nyt esimerkiksi tapahtumien rahaasiat voidaan kierrättää virallisen yhteisen järjestön tilien kautta. Järjestön kautta kulkee mukavasti sähköpostin välityksellä myös tieto tapahtumista, jotka saattavat kiinnostaa muitakin yhdistyksiä.

Ensi- ja turvakotiyhdistys esittelee toimintaansa Vaasassa taas Mahdollisuuksien torilla lauantaina 12.5. kello 10–15.

KIRJANMERKKI ESITTELEE KIRJOJA AVUKSI JA ILOKSI TYÖSSÄ LASTEN HYVÄKSI. JOSKUS MYÖS VAIN ILOKSI ELÄMÄSSÄ.

VASTAANOTTOKESKUS

Juha Suoranta
Into Kustannus, 2011, 150 s., Into-pamfletti

Elämää välitilassa

Professori **Juha Suoranta** on aikaisemmin kirjoittanut ***Piilottajan päiväkirjassa*** turvapaikanhakijanuoren piilottamisesta käännytykseltä.

Vastaanottokeskus on puheenvuoro turvapaikananojien, kuten Suoranta heitä kutsuu, arjesta syrjäisessä vastaanottokeskuksessa. Kirjaan on haastateltu kahdeksaa turvapaikanhakijaa, joiden taustatietoja ei kerrota. Heidän kokemuksissaan on paljon samaa: turvallisuuden arvostaminen, tekemisen puute ja toive harrastuksista ja toiminnasta lapsille.

Vastaanottokeskuksessa asuvia yhdistää myös toive saada jäädä Suomeen, opiskella ja päästä töihin. Muiden asukkaiden seura, siivousvuorot ja muutaman tunnin kielikurssi viikossa eivät riitä. Vastaanottokeskus on välitila, jossa turvapaikanhakijoiden elämänhallinta on koetuksella. Suomalainen yhteiskunta on useimmille vielä vieras.

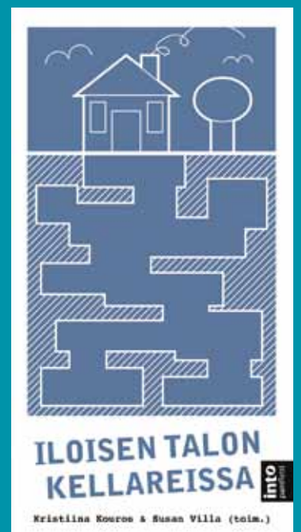
Suoranta pohtii ja analysoi kriittisesti, humaanisti ja rönsyilevästi vastaanottokeskuksen toimintaa ja turvapaikkapolitiikkaa. Hän lähestyy aihetta muun muassa poliittisesta, filosofisesta, tasa-arvon ja resurssien näkökulmasta.

Lopun konkreettiset parannusehdotukset vetävät yhteen esiin tulleita epäkohtia ja koettavat löytää niihin ratkaisuja. Rakenteellisesti ja sisällöllisesti kirjaa olisi voinut tiivistää ja jäsentää, vaikka asiasta kiinnostunut lukee sen näinkin.

Anna Mikkonen

ILOISEN TALON KELLAREISSA

Kristiina Kouros ja Susan Villa (toim.)
Like, 2011, 149 s., Info-pamfletti

Vähän helpompi ymmärtää yhteisöjä

Iloisen talon kellareissa kertoo yhteisöön kuulumisesta. Kertojat kuuluvat eri uskonnollisiin ja kulttuurisiin ryhmiin: Jehovan todistajiin, tataareihin, Suomen romaneihin, vanhoillislestadiolaisiin ja eri maahanmuuttajaryhmiin. Oma ryhmä antaa parhaimmillaan tukea ja turvaa.

Toisaalta yhteisössä naisen tai miehen rooli voi olla tarkoin määritelty, eikä siitä voi livetä rikkomatta yhteisön totuttua ajatusmallia tai toimintatapaa. Epäkelpoa yhteisön jäsentä saatetaan syrjiä, kohdella huonosti ja hänet voidaan jopa erottaa. Ongelmista ei ole suotavaa puhua muille, ulkopuolisille.

Kirjoittajat sanovat, että valtaväestö ei tunne eikä halua ymmärtää vähemmistöön kuuluvaa. Avun pyytäminen on siksi vaikeaa. On varmasti totta, että vain harva kykenee täysin ymmärtämään ratkaisuja, joita monen on tehtävä vapaassa maassamme. Miksi jonkun on synnytettävä lapsia koko aikuisen elämänsä ajan? Miksi joku joutuu elämään lapsuutensa yhtenä kahdestatoista, ilman syliä ja hoitaen pienempiään? Miksi jonkun on alistuttava isän ja suvun tahtoon, jos on syntynyt tytöksi?

Oma kysymyksensä ovat suoranaiset ihmisoikeusloukkaukset, kuten väkivalta ja seksuaalinen hyväksikäyttö. Entä mitä merkitystä on sillä, että vapautta rajoittavat toiset yksityiset ihmiset eikä julkinen valta? Kenellä on vastuu, kun yhteisön jäsen kokee epäasiallista ja lainkin kieltämää kohtelua?

Iloisen talon kellareissa lisäsi ymmärrystä ja myötätuntoakin eri yhteisöjen edustajia kohtaan. Hetkittäin kertomusten epäoikeudenmukaisuus herätti myös raivoa. Haluaisinko tällaista elämää kenellekään?

Jaana Wikgren

Kaapatut Lapset ry
täyttää 15 vuotta

Lapsikaappaus-seminaari

Iltapäivällä Rautatientorilla ilmapallot ilmaan.

perjantaina 25.5. Kulttuuri-keskus Caisa, Helsinki

Seminaariohjelma:

9	Ilmoittautuminen ja aamukahvi
9.30	Tervetuloa
9.45	Johdatus päivän teemaan Tarja Räisänen ja Szilvia Karaffa, Kaapatut Lapset ry
10.15	Minun tarinani kokemusasiantuntija
10.30	Kansainvälinen lapsikaappaus: oikeusministeriön ja ulkoasiainministeriön rooli Tuuli Kainulainen ja Marja Leppä (OM), Minna-Kaisa Liukko (UM)
11.30	Lounas Cafe Caisassa
12.30	Lapsikaappaus huoltoriidassa – todellinen uhka vai asianajotaktiikkaa? Anna-Kaisa Aaltonen, Helsingin käräjäoikeus
13.15	Lapsikaappaus ihmisoikeusrikkomuksena Kristiina Kouros, Ihmisoikeusliitto
13.45	Miten lapsikaappaus vaikuttaa lapseen? Kirsi Mustonen, Itäkeskuksen perheneuvola
14.30	Keskustelua
15.15	Rautatientorilla luetaan vanhempien viesti päättäjille ja lähetetään ilmapalloja kaikkien kaapattuna olevien lasten muistamiseksi

Seminaarin hinta on 50 euroa, sisältää aamukahvin ja lounaan.
Ilm. viim. 15.5. merja.korpisaari@kaapatutlapset.fi,
puh. 045 8553055.

Tiedustelut tarja.raisanen@kaapatutlapset.fi, puh. 044 2626 662

Katso lisää: www.kaapatutlapset.fi

KAAPATUT LAPSET RY

Ensi- ja turvakotien liitto
Asemamiehenkatu 4 A, 00520 Helsinki
p. (09) 454 2440
toimisto@ensijaturvakotienliitto.fi
sähköpostiosoitteet:
etunimi.sukunimi@ensijaturvakotienliitto
www.ensijaturvakotienliitto.fi
Liiton puheenjohtaja
erikoissairaanhoitaja Virpa Puisto
Toimitusjohtaja Ritva Karinsalo
Talouspäällikkö Kirsti Kaleva
Kehitysjohtaja Sari Laaksonen
Järjestöpäällikkö Katariina Suomu
Tiedottaja Mikko Savelainen
Toimitussihteeri Essi Lehtinen
Toimistonhoitaja vs. Eeva-Liisa Laitinen
Taloussihteeri Sari Niemi
Toimistosihteeri Ulli Toiviainen

Perheväkivallan ehkäiseminen
Kehittämispäällikkö Miia Pitkänen
Suunnittelija Leena Marila-Penttinen
Suunnittelija Tuulia Kovanen, Turvaverkko-hanke
Tutkija-kehittäjä Auli Ojuri, Miina-hanke

Vaativa vauvatyö
Kehittämispäällikkö Mari Ahlström
Suunnittelija Jaana Wikgren
Tutkija-kehittäjä Sinikka Kuosmanen

Vauvaperhe turvapaikanhakijana -hanke
Projektipäällikkö Anna Mikkonen

Alvari-perhetyö ja tapaamispaikkatoiminta
Kehittämispäällikkö Helena Niemi

Pidä kiinni®-hoitojärjestelmä
Kehittämispäällikkö Maarit Andersson
Suunnittelijat Tarja Boelius, Anna Leppo
Sihteeri Riitta Savolainen

Lapsikeskeinen päihdetyö, ICDP -hanke
Projektipäällikkö Hanna Sellergren
Projektisuunnittelija Mia Lahti

Vapaaehtoistyötä ja osallisuutta -hanke
Projektipäällikkö vs. Päivi Vilkki
Vapaaehtoistyön koordinaattorit
Taina Keinänen, Sari Suokas

Miesten keskus
Kehittämispäällikkö Jussi Pulli
Suunnittelija Visa Kuusikallio
Miestyönkehittäjät Sari Hellstén,
Sirpa Hopiavuori,Merja Rankinen ja
Santtu Salonen

Neuvokeskus
Palkkatilankatu 3 K, 00240 Helsinki
(sisäänkäynti Palkkatilantorilta)
p. 040 759 3406

Projektijohtaja Jussi Pulli
Koulutuspäällikkö Riitta Mykkänen-Hänninen
Projektisihteeri Salla Frisk
Kansalaistoiminnan koordinaattori Päivi Hietanen
Asiakasohjauksen ja palveluneuvonnan kehittäjä
Antero Kupiainen

Koulutus- ja perhekuntoutuskeskus SOPUKKA
Uusi Porvoontie 482, 01120 Västerskog
p. (09) 720 6850
info@sopukka.fi

Toiminnanohjaaja Tarja Moilanen
tarja.moilanen@sopukka.fi
Emännät Tuula Pääläinen ja Raija Tauriainen
keittio@sopukka.fi
Keittäjät Aino Tuukkanen ja Sanni Taipale
keittio@sopukka.fi

YHTEYSTIEDOT

Etelä-Karjalan perhetyön kehittämisyhdistys ry
Karjalantie 22
53300 Lappeenranta
p. (05) 415 0045
www.ek-perhetyo.fi

Etelä-Pohjanmaan Ensi- ja turvakotiyhdistys ry
Yrjöntie 5 A 101
61800 Kauhajoki
p. 050 405 2136
www.etelapohjanmaan-ensijaturvakoti.fi

Helsingin ensikoti ry
Ensi-Kodin tie 4
00510 Helsinki
p. (09) 774 2460
f. (09) 701 4277
www.helsinginensikoti.fi

Kaapatut Lapset ry
Malmin Kauppatie 26
00700 Helsinki
p. (09) 587 4401
www.kaapatutlapset.fi

Kanta-Hämeen perhetyö ry
Koulukatu 16
13100 Hämeenlinna
p. 040 770 1087
www.khperhetyo.fi

Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry
Suuruspääntie 11
40520 Jyväskylä
p. 010 423 7500
www.ksetu.fi

Kokkolan ensi- ja turvakoti ry
Sairaalakatu 9
67100 Kokkola
p. (06) 831 9518
www.kokkolanensijaturvakoti.fi

Kuopion Ensikotiyhdistys ry
Tulliportinkatu 11, 2. krs.
70100 Kuopio
p. (017) 369 7200
www.kuopionensikotiry.net

Kymenlaakson Ensi- ja turvakotiyhdistys ry
Opistokatu 8 A
48100 Kotka
p. (05) 210 9400, f. (05) 210 9428
www.kymenlaakson-ensijaturvakoti.fi

Lahden ensi- ja turvakoti ry
Ahvenistonkatu 2 as. 404
15110 Lahti
p. (03) 883 3181, f. (03) 883 3190
www.lahdenensijaturvakoti.fi

Lapin ensi- ja turvakoti ry
Lähteentie 5
96400 Rovaniemi
p. 020 741 4732, f. (016) 310 915
www.lapinensijaturvakoti.fi

Lapsen Kengissä ry
Puistokuja 3 B 17
79600 Joroinen
p. 040 831 8592
toimisto@lapsenkengissa.fi

Lapsen Oikeus Väkivallattomaan Elämään LOVE ry
päivystysp. 041 701 0385
www.yhdistyslovery.com

Naisten Apu Espoossa ry
Jänismetsäntie 2
02940 Espoo
p. (09) 591 5130, f. (09) 5915 1320
www.espoonturvakoti.com

Oulun ensi- ja turvakoti ry
Kangastie 9
90500 Oulu
p. (08) 561 5500, f. (08) 382 484
www.oulunensijaturvakoti.fi

Pienperheyhdistys ry
Hämeentie 130 A
00560 Helsinki
p. (09) 720 6810
f. (09) 7206 8130
www.pienperhe.fi

Pohjois-Karjalan ensikoti ry
Kyykerinkatu 32,
83500 Outokumpu
p. 0400 819 841, 0400 819 842
www.pohjoiskarjalanensikoti.fi

Porin ensi- ja turvakotiyhdistys ry
Tiilimäentie 2, 28500 Pori
p. (02) 633 3850, f. (02) 633 3530
www.porinensijaturvakoti.fi

Pääkaupungin turvakoti ry
Steniuksentie 20,
00320 Helsinki
p. (09) 477 7180
f. (09) 4777 1828
www.paakaupunginturvakoti.fi

Raahen ensi- ja turvakoti ry
Fellmaninpuistokatu 11
92100 Raahe
p. (08) 221 202, f. (08) 221 292
toimisto@raahenensijaturvakoti.fi

Suomen vanhusten turvakotiyhdistys ry
Hitsaajankatu 9 A
00810 Helsinki
p. (09) 726 2422, f. (09) 685 4223
www.suvantory.fi

Tampereen ensi- ja turvakoti ry
Mutkakatu 38 b-c
33500 Tampere
p. (03) 3143 4800
f. (03) 3143 4814
www.tetuko.fi

Turun ensi- ja turvakoti ry
Luolavuorentie 7
20810 Turku
p. (02) 513 4100, f. (02) 513 4150
www.turunensi-jaturvakotiry.fi

Vaasan ensi- ja turvakoti – Vasa mödra- och skyddshem ry
Vöyrinkatu 2
65100 Vaasa
p. (06) 312 9666, f. (06) 312 9667
www.vaasanturvakoti.fi

Vantaan Turvakoti – Vanda Skyddshem ry
Karsikkokuja 17
01360 Vantaa
p. (09) 8392 0071
f. (09) 874 7122
www.vantaanturvakoti.fi

VIOLA – väkivallasta vapaaksi ry
Savilahdenkatu 24
50100 Mikkeli
p. (015) 365 330
www.violary.fi

Vuoksenlaakson Ensi- ja turvakoti ry
Karhumäenkatu 73
55120 Imatra
p. (05) 472 4909, f. (05) 431 9650
pirjo.ijas@vkletu.fi

Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry
Karjalankatu 34 A
74120 Iisalmi
p. (017) 272 3284
toimisto@
ylasavonensijaturvakoti.fi

Äidit irti synnytysmasennuksesta ÄIMÄ ry
Ratakatu 9
00120 Helsinki
p. 040 725 6229
www.aima.fi

BM91

KASVOIN ISÄKSI MUIDEN VERTAISTENI KANSSA.

PIDÄMME HUOLTA. Suuri osa suomalaisista kohtaa jotakin RAY:n avustamaa toimintaa. RAY ohjaa peliensä tuotot kansalaisjärjestöille, jotka auttavat ihmisiä pitämään huolta itsestään ja toisistaan eri elämäntilanteissa.
Ensi- ja turvakotien liitto ry saa tänä vuonna RAY:ltä 5 665 000 euroa tärkeään työhönsä.

RAY TUKEE ray RAY STÖDER